

Sobre Pasolini i l'Exotisme

(1) Anant a una font tan primària i efectiva com és el diccionari, hom pot llegir que la paraula *exòtica* va derivar com «introduït d'una contrada estrangera». Però el significat ha degenerat: el que en principi sembla ésser un mot d'ús, per a dir-no d'alguna manera, duaner ha esdevingut de diferenciació cultural, i més concretament de diferenciació de la cultura occidental. Així considerem exòtic un film hindú o senegaiès o la cuina xinesa i ditriciament no oïrem d'un western o d'una tragèdia grega o de la cuina italiana, quan tot això, donant per vàlides totes les fronteres imaginàries, és estranger.

I més encara. Darrerament al terme exòtic se l'identifica amb *sofisticat*: quantes vegades hem sentit dir que, per exemple, «Emmanuelle» és una pel·lícula exòtica i sofisticada perquè passa a Tailandia i s'han quedat tan amples? I les paraules no tenen res a veure, perquè si la segona es refereix a la cosa falsa i a l'enganyifa («desnaturalitzar una substància, medicament, etc. mesclant-hi una substància estranya»), la primera és la cosa estranya propiament dita, que no falsa.

Doncs bé, hi ha una connotació a exòtic que sovint no se li dona i que hom voldria reivindicar: és el caire de *màgic* i *fascinator* (respectivament, «que produeix efectes extraordinaris, meravellosos» i «captivar irresistiblement —algú— amb la mirada, amb algun atractiu poderós, amb el seu prestigi»). Els occidentals, tan civilitzats i creguts com som, ens «xoca» i ens atrau qualsevol circumstància, o obra o treball o el que sigui, que surti de les nostres coordenades. Per això, una pel·lícula com «L'home que volia ser rei», d'en Huston ens pot atraure tant i no solament pel fet de passar a la Índia.

(2) «*Il Fiore Della Mille e una Notte*» (1973) és la trobada d'en Pier Paolo Pasolini amb una certa cultura oriental. A la resta de l'anomenada «trilogia de la vida» («*Il Decamerone*» (1970)) i «*Rac-*

conti di Canterbury» —1972—) partia de contes italians i anglesos que una mescla de tauia, realisme i poesia anava explicant.

La diferència a notar en la pel·lícula que ara es projecta en el Principal, es fa al·lucinant progressiva de l'aspecte realista: perquè «*Las mil y una noches*» és una pel·lícula exòtica (tornant al que hom deia anteriorment), es fa la impressió produïda a un italià per un món màgic i fascinator, on les més fermes creences venen barrejades amb les supersticions, un món on «el sexe és innocent, lliure del sentit de pecat que portaria la civilització jueu-cristiana» (amb encertades paraules d'en Guarnier).

Aprofitant fins on era possible uns escenaris naturals bellíssims (d'Etiòpia, Eritrea, Iemen i Pèrsia), en Pasolini aconseguí la millor pel·lícula de la terna vital i posava punt final a un lustre de sa vida que havia dedicat a exaltar la joia de viure.

(3) El dia quinze de juny del 1975, en Pasolini escrivia un article que començava així: «Jo penso que mai s'ha de témer la instrumentalització per part del poder i de la cultura. Necessitem comportar-nos com si aquesta eventualitat no hi fós».

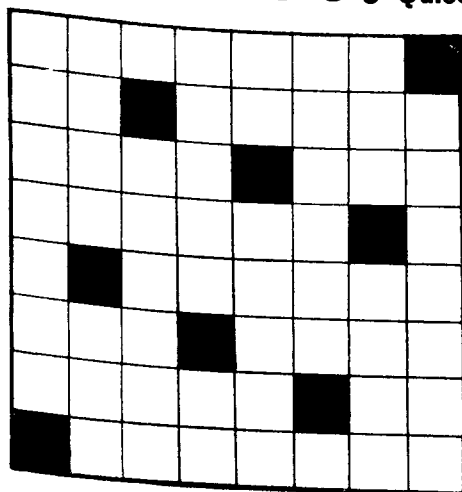
«Es a dir, que compta abans que res la sinceritat i la necessitat d'allò s'ha de dir».

«No necessitem traïr-la de cap de les maneres i menys fent-ho diplomàticament. Penso també que es necessita saber rendir-se i donar comptes de tot el que ha estat instrumentalitzat eventualment per el poder integrant. I si la pròpia sinceritat o necessitat ha estat manipulada, penso que ha de tenir el coratge d'abjurar d'elles».

«Jo abjuro de la trilogia de la vida, encara que no pugui deixar de lamentar-ho...». La darrera pel·lícula d'en Pasolini, i que ha esdevingut testament filmic, és (lògicament?) «*Saló e 120 giornate di Sodoma*».

Lluís Bauxell

Mots encreuats - 6 • Quico

HORIZONTALS

1. Individu d'un ajuntament. — 2. Símbol de l'Europa. Santuari pirinenc. — 3. Representació de la terra o d'una part sobre una superfície plana. Partit polític. — 4. Que és

contrari a algú, que li té aversió. Res. — 5. Consonant. Hi ha un home que en té molts. — 6. Al revés, lilit. Occident. — 7. En lloc o indret inferior. Gos. — 8. Engegar, clavar, pegar.

VERTICALS

1. Vassall subjecte a servituds diverses. — 2. Estats Units d'Amèrica del Nord. «...César, moriturí te salutant». — 3. Consonant. Setze jutges es mengen el seu fetge. — 4. Al revés, preparà la vianda per poder-la menjar. Consonants. — 5. Porta. Ailli. — 6. Al revés, escurament. Primera consonant. — 7. Al revés, anomenar. Capital de província. — 8. Atansar.

SOLUCIÓ AL NÚM. ANTERIOR

H.: 1. Capicua. — 2. Ec. Donar. — 3. Picó. Ira. — 4. Tronar. M. — 5. R. Finita. — 6. Eco. Tard. — 7. seial. Ee. — 8. Mancats.

V.: 1. Ceptres. — 2. aciR. ceM. — 3. P. Cofoia. — 4. Idoni. aN. — 5. Co. Antic. — 6. Uniria. A. — 7. Aar. Tret. — 8. Ramades.

Agenda

Cinema

ASTORIA

El cazador de hombres

Vivir para vivir

MAJESTIC

Capricornio Uno

Todo esto y la II Guerra Mundial

MUNDIAL

Bananas mecánicas

Rojo oscuro

PRINCIPAL

Las mil y una noches

SALA SANT ESTEVE - club infantil

La gran aventura India

Exposicions

Museu de Granollers

Cartells anglesos i nordamericans

Exhibició Peces del Museu

Tarda, 6,30 a 8,30

Sala Sant Jordi de la

Caixa d'Estalvis de Catalunya

Armand Muntés, pintures a l'oli

Matí, de 11 a 2 - Tarda, de 7 a 9

A B, Galeria d'Art

Sala A - Pop-Art a Catalunya

Sala B - Serret, pintures

Matí de 11 a 2 Tarda de 6,30 a 9,30

Caixa d'Estalvis de Sabadell

Ramon, olis i dibuixos

Feiners: 6 a 9 tarda

Festius: 12 a 2 i 6 a 8 tarda

Diumenge, 21

Sardanes

Matí, a les 12

Santa Agnès de Malenyans

Cobla Jovenívola

A les 12,30

La Garriga

Cobla Canigó

Futbol

Camp C. D. Granollers

A les 10 - Jovenils

Granollers B - Bellavista Milan

A les 11,45 - Jovenils

Granollers A - C. F. Salt

Handbol

A les 11

B. M. Granollers - E. P. de Sarrià

A les 12,15

B. M. Granollers - F. C. Barcelona